

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

Facultatea	Facultatea de Litere și Științe ale Comunicării
Departamentul	Departamentul de Limba și Literatură Română și Științele Comunicării
Domeniul de studii	Limbă și literatură
Ciclul de studii	Licență
Programul de studii	Limba și literatura română – O limbă și literatură modernă (Limba și literatura spaniolă) Limba și literatura franceză – O limbă și literatură modernă (Limba și literatura spaniolă) Limba și Literatura engleză – O limbă și literatură modernă (Limba și literatura spaniolă)

2. Date despre disciplină

Denumirea disciplinei	TRADUCEREA TEXTULUI LITERAR (S)				
Anul de studiu	III	Semestrul	6	Tipul de evaluare	C
Regimul disciplinei	Categoriza formativă a disciplinei DF - fundamentală, DS - de specializare, DC – complementară				DS
	Categoriza de opționalitate a disciplinei: DOB – obligatorie, DOP – opțională, DFA - facultativă				DOP

3. Timpul total estimat (ore alocate activităților didactice)

I a) Număr de ore pe săptămână	3	Curs	1	Seminar	2	Laborator/ lucrări practice	-	Proiect	-
I b) Totalul de ore pe semestru din planul de învățământ	42	Curs	14	Seminar	28	Laborator/ lucrări practice	-	Proiect	-

Distribuția fondului de timp pe semestru	ore
II.a) Studiu individual	37
II.b) Tutoriat (pentru ID)	
III. Examinări	2
IV. Alte activități (precizați):	

Total ore studiu individual (II.a+II.b+III)	39
Total ore pe semestru (I.b+II.a+II.b+III+IV)	81
Numărul de credite	3

4. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	CP 1: Utilizarea adecvată a conceptelor în studiul lingvisticii generale, al teoriei literaturii și al literaturii universale și comparate CP 2: Comunicarea eficientă, scrisă și orală, în limbile studiate CP 4: Prezentarea sintetică și analitică, estetică și culturală a fenomenului literar și a culturii populare CP 6: Analiza textelor literare în limbile studiate, în contextul tradițiilor literare din cultura de referință
Competențe transversale	CT 1: Utilizarea componentelor domeniului <i>Limba și literatură</i> în deplină concordanță cu etica profesională CT 2: Relaționarea în echipă; comunicarea interpersonală și asumarea de roluri specifice

5. Rezultatele învățării

Cunoștințe	Aptitudini	Responsabilitate și autonomie
Studentul/absolventul clasifică textele (orale sau scrise) în limbile A (Română) și B (Spaniolă) și le descrie caracteristicile.	Studentul/absolventul corectează texte în limba română sau în limba de predare a programului, traduce diferite tipuri de texte dintr-o limbă în alta, păstrând sensul și nuanțele textului original, fără adaosuri/modificări/omisiuni, evitând exprimarea de sentimente și opinii personale.	Studentul/absolventul planifică etapele traducerii materialelor: citește atent textul sursă, identifică natura acestuia, efectuează cercetări pentru soluționarea unor probleme de traducere, revizuieste, citește și îmbunătățește traducerile proprii ori cele realizate de oameni sau automate.

6. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

Obiectivul general al disciplinei	Formarea de capacități necesare pentru interpretarea și traducerea adecvată a operelor literare. În acest sens, disciplina își propune să ofere studenților posibilitatea de a realiza traduceri supervizate într-un cadru care să simuleze circumstanțele de lucru reale și să stimuleze gândirea critică, flexibilitatea și capacitatea de adaptare necesare traducătorului literar modern.
-----------------------------------	---

7. Conținutul predării și învățării

Curs	Nr. ore	Metode de predare	Observații
<p>1. <i>La traducción literaria. Técnicas de traducción. La recreación del texto literario</i> <i>Las funciones denotativa y connotativa. Versatilidad, (in)estabilidad, expresividad.</i> <i>El papel de la Inteligencia Artificial en la traducción literaria: herramientas como Google Translate hasta DeepL o Chat GPT</i> <i>Límites y potencial de la colaboración entre el traductor y IA</i> <i>Ética y responsabilidad del uso de IA</i> (Traducerea literară. Tehnici de traducere. Recrearea textului literar Funcția denotativă și cea conotativă. Versatilitate, (in)stabilitate, expresivitate. Rolul Inteligenței Artificiale în traducerea literară: de la instrumente precum Google Translate până la DeepL sau ChatGPT Limitele și potențialul colaborării dintre traducător și IA Etica și responsabilitatea utilizării IA)</p>	4	Expunere frontală, problematizare cu participare interactivă Activități individuale, activități în perechi	
<p>2. <i>Estructuras lingüísticas y traslado estilístico y cultural</i> - <i>Comparativa entre el rumano y el español: tiempos verbales, sintaxis etc.</i> - <i>Impacto de las estructuras lingüísticas en la traducción literaria</i> - <i>Impacto de la estilística durante el proceso de traducción</i> - <i>Herramientas de IA para la detección de registro lingüístico</i> (Structuri lingvistice și transpunere stilistică și culturală - Comparatie între română și spaniolă: timpurile verbale, sintaxa etc. - Impactul structurilor lingvistice asupra traducerii literare - Impactul stilisticii în procesul de traducere - Instrumente de IA pentru detectarea registrului lingvistic)</p>	2		
<p>3. <i>Contextos culturales y rituales de la traducción</i> - <i>La importancia del contexto cultural y su traslado en el idioma meta</i> - <i>El elemento cultural y la mentalidad en dos civilizaciones distintas. Ejemplos</i> - <i>Los errores de la IA en la traducción de los elementos de cultura y mentalidad, y el papel del traductor en corregir, adaptar y solucionar los problemas de traslado cultural en la lengua meta</i> (Contexte culturale și ritualuri de traducere - Importanța contextului cultural și transpunerea acestuia în limba-țintă - Elementul cultural și mentalitatea în două civilizații diferite. Exemple - Erorile făcute de către IA în traducerea elementelor de cultură și mentalitate, și rolul traducătorului în corectarea, adaptarea și soluționarea problemelor de transpunere culturală în limba-țintă)</p>	2		
<p><i>La traducción de la poesía</i> - <i>Los desafíos específicos: la musicalidad</i> - <i>Las limitaciones de IAs en la traducción de poemas</i> - <i>Las teorías de equivalencia formal y dinámica en el caso de la traducción de poemas. Comparativa con las traducciones automáticas.</i> (Traducerea poeziei Provocările specifice: muzicalitatea Limitările IA în traducerea poeziilor Teoriile echivalenței formale și a celei dinamice în cazul traducerii poeziilor. Comparatie cu traducerile automate)</p>	2		
<p>4. <i>Traducir prosa y narrativa, el manejo del diálogo</i> - <i>La traducción en prosa hecha por la IAs. Estrategias de post-edición</i> (Traducerea prozei și a narațiunii, gestionarea dialogului - Traducerea în proză realizată de către IA. Strategii de post-editare)</p>	2		
<p>5. <i>El mundo de las editoriales. El mercado del libro. Festivales y premios. La (auto)promoción del autor y su libro.</i> (Universul editorial. Piața de carte. Festivaluri și premii. (Auto)promovarea autorului și a cărții sale)</p>	2		

Bibliografie minimală recomandată
BAKER, M. (1992): <i>In Other Words. A Coursebook on Translation</i> , London: Routledge.
GARCÍA YEBRA, V. (1983): <i>En torno a la traducción</i> , Madrid: Gredos.
GÓMEZ TORREGO, L. (2002): <i>Manual de español correcto</i> , Madrid: Arco Libros S.A.
RUIZ CASANOVA, J. F. (2020): <i>Traducir la traducción (Crítica y estudios literarios)</i> , Madrid: Cátedra.

Aplicații (seminar / laborator / lucrări practice / proiect)	Nr. ore	Metode de predare	Observații
<p>1. <i>Seminarios introductorios. Bases de la traducción literaria, conceptos y estrategias de traducción. La teoría flaubertiana de le mot juste ('la palabra adecuada'). Barajando dudas, dificultades, derechos y responsabilidades del traductor literario. Botones de muestra de sintagmas espinosos a traducir, cómo afrontarlos y llevar a buen puerto la tarea.</i> <i>Presentación de las fuentes lexicográficas en línea y en papel más útiles (diccionarios bilingües y monolingües, diccionario explicativo vs. de uso del idioma, diccionario de sinónimos y antónimos, diccionario de dudas y dificultades, de ideas afines etcétera). Ventajas y desventajas del uso de las herramientas de traducción asistida / automática.</i> <i>Comentarios a raíz de citas célebres en torno a la traducción.</i> (Seminare introductive. Bazele traducerii literare, concepte și strategii de traducere. Teoria flaubertiană a "cuvântului potrivit". Cântărind nedumeriri, dificultăți, drepturile și responsabilitățile traducătorului literar. Mostre de sintagme cu un grad ridicat de dificultate în vederea traducerii, și propunere de soluții și căi de abordare spre ducerea la bun sfârșit a sarcinii. Prezentarea surselor lexicografice de nădejde digitale, precum și în format fizic. Avantaje și dezavantaje ale folosirii instrumentelor de traducere asistată/automată.</p>	4	Dezbateri, problematizare, furtună de idei, exerciții de acronimie; acrostihuri	Exercițiile practice de traducere se vor face într-un cadru menit să simuleze circumstanțele reale de lucru și să stimuleze gândirea critică, rafinarea competențelor lexicale în limba străină, precum și capacitatea de adaptare necesare traducătorului literar modern. Traducerile vor fi dublate de sesiuni de dezbateri și problematizare a variantelor de traducere, precum și a posibilelor soluții existente în vederea
<p>2. <i>El cometido artístico. Traducción literal vs. literaria. Lenguaje denotativo y connotativo. Ambigüedad, versatilidad, intención, intensidad y expresividad. Recursos y estrategias de traducción. Traducción por adición o por omisión. Análisis y comentario textual Bocas (Jesús Bienvenido/ Pasión Vega)</i> <i>Comparación entre varias traducciones y el resultado ofrecido por la traducción automática.</i> <i>Práctica con herramientas digitales.</i> <i>Intervenir, editar, mejorar, corregir la traducción automática</i> (Scopul artistic. Traducerea literală vs. cea literară. Ambiguitate, versatilitate, intenție, intensitate și expresivitate. Instrumente și strategii de traducere. Traducerea prin adăugare sau omisiune. Analiză și comentariu de text. Compararea diverselor versiuni de traducere cu cea generată de diverse motoare de traducere automată. Exersarea traducerii cu ajutorul instrumentelor digitale. Intervenția pe, editarea, îmbunătățirea și corectarea traducerii automate)</p>	4	Observație, analiză pe text. Lucru individual și/sau în echipă pe fragmente. Exerciții de traducere și retroversiune. Dezbateri și problematizare.	surmontării dificultăților întâmpinate și a clarificării a nedumeririlor survenite în cadrul procesului de traducere. Studenților li se vor furniza surse lexicografice consacrate, utile în realizarea demersului de traducere, și vor fi supervizați și sprijiniți prin <i>feedback</i> constant în consultarea, și utilizarea acestora. precum și în realizarea (auto) evaluării și a filtrării opțiunilor de traducere rezultante.
<p>3. <i>Traducción literaria (fragmentos). Aplicaciones: ejercicios de análisis discursivo, traducción y retroversión. Falsos amigos en la traducción literaria.</i> <i>Ejercicios de reescritura y análisis estilístico de los textos traducidos. Los matices y la sinonimia gradual en la traducción de los textos literarios. El reto de los términos onomatopéyicos e interjectivos en las traducciones literarias. Traducción automática. Cotejo de versiones</i> (Traducere literară (fragm.). Aplicații: exerciții de analiză discursivă, traducere și retroversiune. False-friends în traducerea literară Exerciții de rescriere și analiză stilistică a textelor traduse. Nuanțele și sinonimia gradată în traducerea textelor literare. Provocarea traducerii termenilor onomatopeici și a celor de tip interjectiv în textele literare. Traducere automată. Comparare a versiunilor)</p>	2	Analiză pe text. Exerciții de traducere și retroversiune. Lucru individual și/sau în echipă pe fragmente. Dezbateri și problematizare.	
<p>4. <i>Práctica de traducción de textos con alto contenido cultural. Folklore y simbología cromática. La cromática en la traducción de los textos literarios. Estrategias etnocéntricas y etnodesviantes. Comparativa del manejo de los elementos culturales entre IAs y los traductores. Cotejo de versiones</i> <i>Anotación y desglose de elementos culturales difíciles de traducir</i> (Practica traducerii textelor cu un accentuat caracter cultural. Folclor și simbolistică cromatică. Cromatica în traducerea textelor literare. Strategii etnocentrice și etnodeviante. Compararea stăpânirii elementelor culturale de către IA vs. traducători. Punere în oglindă a versiunilor Comentarea și delimitarea elementelor culturale dificil de tradus)</p>	4	Analiză pe text. Exerciții de traducere și retroversiune. Lucru individual și/sau în echipă pe fragmente. Dezbateri și problematizare.	

5. <i>“Hagamos” un poema en rumano. Ejercicio de creación y traducción de poesía con la ayuda de IAs. La corrección humana de la traducción automática. ¿Qué es la revisión crítica? ¡Hagámosla! Traducción literal vs. literaria. Lenguaje denotativo y connotativo. Ambigüedad, versatilidad, intención, intensidad y expresividad. Recursos y estrategias de traducción. Traducción por adición o por omisión (Índemn la “a face”/fabrica o poezie în română. Exercițiu de creație și de traducere a a poeziei respective generate și traduse cu ajutorul IA. Corectura umană a traducerii automate. Ce presupune procesul de revizie critică? Punere în practică. Traducerea literală vs. cea literară. Limbaj denotativ și conotativ. Ambiguitate, versatilitate, intenție, intensitate și expresivitate. Instrumente și strategii de traducere. Traducerea prin adădire sau omisiune)</i>	2	Analiză pe text. Exerciții de traducere și retroversiune pe fragmente. Lucru individual și/sau în echipă. Revizuirea în perechi sau echipă	
6. <i>Traducción hecha por IAs y la post-edición humana. Comparativa y análisis crítico de la traducción automática. La importancia de la coherencia y del estilo de la escritura y del autor. Los diminutivos y aumentativos en los textos literarios y su traducción (Traducerea făcută de către IA și procesul de post-editare făcută de către om. Comparație și analiză critică a traducerii automate. Importanța coerenței și a stilului scriiturii și al autorului. Diminutivele și augmentativele în textele literare, și traducerea acestora)</i>	2	Analiză pe text. Exerciții de traducere și retroversiune. Lucru individual și/sau în echipă. Dezbateri și problematizare	
7. <i>Traductor y autor invitado(s). Gajes del oficio. El pulso y el estado actual del mercado nacional e internacional. Los retos de la traducción literaria (Traducător și autor invitat. Elemente din culisele procesului de traducere. Pulsul și starea actuală a pieței comerciale naționale și internaționale. Provocările traducerii literare)</i>	2	Analiză pe text. Exerciții de traducere și retroversiune. Lucru individual și/sau în echipă. Dezbateri și problematizare	
8. <i>Práctica de la traducción; ejercicios de co-creación; traducciones alternativas. El desafío de la rima en la traducción de los poemas. El cometido artístico. Significado y significativo. Forma, fondo, estilo e intencionalidad (Practica traducerii: exerciții de traducere colaborativă/co-traducere; traduceri alternative. Provocarea traducerii cu rimă în procesul de traducere al poeziei. Scopul artistic. Semnificat și semnificant. Formă, fond, stil și intenționalitate)</i>	4	Analiză pe text literar Exerciții de traducere și retroversiune. Lucru individual și/sau în echipă. Dezbateri și problematizare	
9. <i>Práctica de la traducción: la libertad del traductor. Los estilemas autorales. Fidelidad vs. traición, o de cómo no “matar” ni el poema, ni la poeticidad en el intento. Aplicaciones: ejercicios de análisis discursivo, traducción y retroversión. El traductor visto como traidor (traduttore, traditore): un adagio contextualmente en desuso (Practica traducerii: libertatea traducătorului. Stileme auctoriale. Fidelitate vs. trădare, sau despre cum să un “ucizi” nici poemul, nici poeticitatea. Aplicații: exerciții de analiză discursivă. traducere și retroversiune. Traducătorul ca trădător: traduttore, traditore)</i>	4	Analiză pe text. Exerciții de traducere și retroversiune. Lucru individual și/sau în echipă. Dezbateri și problematizare	
Bibliografie minimală recomandată			
ECO, U. (2008): <i>A spune cam același lucru. Experiențe de traducere</i> , Laszlo Alexandru (trad.), Iași: Polirom. JEANRENAUD, M. (2006): <i>Universaliile traducerii. Studii de traductologie</i> , Iași: Polirom. PRÜFER LESKE, I. (2013): <i>La traducción literaria. Retos didácticos y profesionales</i> , Cuba: Editorial Aduana Vieja.			
Bibliografie auxiliară			
CALCIU, A.; SAMHARADZE, Z. (2005): <i>Dicționar Spaniol-Român</i> , București: Univers Enciclopedic. CALCIU, A.; SAMHARADZE, Z. (2009): <i>Dicționar Român-Spaniol</i> , București: Univers Enciclopedic. CHIREAC, S.-M. (2013): <i>Dicționar spaniol-român de termeni economici și juridici</i> , Cluj-Napoca: Presa Universitară Clujeană. DUMITRESCU, D. (1980): <i>Îndreptar pentru traducere din limba română în limba spaniolă</i> , București: Editura Științifică și Enciclopedică. IENCEANU, L. (2016): „Confesiune, fuziune și difuziune. Traducerea poeziilor eminesciene în limba spaniolă”, în <i>Studii eminescologice</i> 18, Viorica S. Constantinescu et al. (coord.), Clusium, Cluj-Napoca, 2016, pp. 123-140 + anexe: pp. 140-156, ISSN 1454-9115. IENCEANU, L. (2022): „Aprehendiendo la vida de los libros. Una aproximación al trasvase de los símbolos literarios en las traducciones al español y al rumano de Fahrenheit 451”, în <i>Concordia Discors vs. Discordia Concors. International Journal of Researches into Comparative Literature, Contrastive Linguistics, Cross-Cultural and Translation Strategies</i> , nr. 18/2022, Suceava: Ștefan cel Mare University Press, pp. 229-260, ISSN 2065-4057. PASCUAL FORONDA, E. (ed.) (2008): <i>Manual de sinónimos y antónimos</i> , Barcelona: Larousse Editorial. SÁNCHEZ MORA, A. Mª. et al. (2009): <i>Diccionario de sinónimos y antónimos</i> , Madrid: Editorial Gredos.			
Resurse digitale			

<http://www.rae.es/> , <http://es.thefreedictionary.com/>, <http://www.ideasafines.com.ar/> , <http://www.esacademic.com/> ,
<http://www.wordreference.com/sinonimos/> , <http://clave.smdiccionarios.com/app.php> , <http://cvc.cervantes.es/lengua/refranero/> ,
http://www.coloquialmente.com/es/terminos_a , <https://www.dictionardesinonime.ro/> ,
[http://www.webdex.ro/online/dictionar de sinonime/](http://www.webdex.ro/online/dictionar_de_sinonime/) .

8. Evaluare

Tip activitate	Criterii de evaluare	Metode de evaluare	Pondere din nota finală
Curs	<ul style="list-style-type: none"> Cunoașterea problemelor specifice referitoare la practica traducerii (CP1, CP4) Cunoașterea noțiunilor teoretice referitoare la teoria traductologică (CP1, CP4) Analiza diferențelor de formă și fond între diferite variante de traducere (CP1, CP2, CP4, CP6, CT1) 	Proiect	50%
Seminar	<ul style="list-style-type: none"> Aplicarea cunoștințelor în activități practice (CP1, CP2, CP4, CP6, CT2). Abilitatea de a folosi propriile cunoștințe în mod adecvat, dar și inteligența artificială ca instrument de traducere în mod etic și conștient (CP1, CP2, CT1) Abilitatea de a traduce, de a edita și post-edita o traducere automată (CP1, CP2, CP6, CT1, CT2) 	Evaluare continuă pe parcursul semestrului	50%
Laborator/ Lucrări practice	-	-	-
Proiect	-	-	-

Fișa disciplinei include, dacă este cazul, elemente adaptate persoanelor cu dizabilități, în funcție de tipul și gradul acestora.

Data completării	Grad didactic, nume, prenume, semnătura titularului de curs	Grad didactic, nume, prenume, semnătura titularului de aplicație
23.09.2025	Lector univ. dr. Prelipcean Alina-Viorela	Asist. univ. dr. Ienceanu Lavinia

Data avizării	Grad didactic, nume, prenume, semnătura responsabilului de program
23.09.2025	

Data avizării în departament	Grad didactic, nume, prenume, semnătura directorului de departament
23.09.2025	

Data aprobării în consiliul facultății	Grad didactic, nume, prenume, semnătura decanului
26.09.2025	